CC BY NC

BZK-MVO Open Data Hergebruikers in Beeld 2019

Frederika Welle Donker
f.m.welledonker@tudelft.nl

TU Delft

KENNISCENTRUM OPEN DATA

http://www.kcopendata.eu

Urbanism

Kenniscentrum Open Data (nog wel)

Onderzoek met een focus op governance van open data, impact van open data, juridische en financiele randvoorwaarden voor implementeren van open data beleid

- Open data businessmodellen
- Open (geo)data infrastructuren/ ecosystemen
- Open data (her)gebruik(ers)

- Urban Data Science

KENNISCENTRUM OPEN DATA

http://www.kcopendata.eu

Urbanism

TU Delft

Open Data Boek

https://link.springer.com/book/10.1007/978-94-6265-261-3#toc

TU Delft

KENNISCENTRUM OPEN DATA

http://www.kcopendata.eu

Urba

Overzicht

1. Achtergrond Onderzoek
2. Onderzoeksmethodologieën
3. Uitkomsten kwantitatieve logfile analyse
4. Uitkomsten kwalitatieve analyse
5. vervolgstappen

Onderzoek i.o.v. Ministerie van BZK

1. Achtergrond Onderzoek
2. Onderzoeks-methodologieën
3. Uitkomsten kwantitatieve logfile analyse
4. Uitkomsten kwalitatieve analyse
5. vervolgstappen

- NL DIGITAAL Data Agenda Overheid*
  - Burgers en ondernemers centraal stellen
  - Gebruikers gedreven overheidsdata
- Maar wie zijn open data hergebruikers?
  - Welke categorieen hergebruikers?
  - Op welke manier worden open data hergebruikt?
  - Waar lopen hergebruikers tegenaan?
  - Welke behoeften hebben hergebruikers?

* digitaleoverheid.nl/data-agenda

1. Achtergrond Onderzoek
2. Onderzoeks-methodologieën
3. Uitkomsten kwantitatieve logfile analyse
4. Uitkomsten kwalitatieve analyse
5. vervolgstappen

Onderzoeksmethodes

- Kwantitatieve analyse van IP-nummers logfile data januari en februari 2019
  - CBS Open Data Statline
  - PDOK
  - data.overheid.nl
- Sentimentanalyse Tweets tussen 2010 en 2018
- Kwalitatieve analyse
  - Online enquête (23 nov. 2018 – 31 jan. 2019)
  - Workshop wetenschappelijke gebruikers (8 mrt ’19)
  - Diepte-interviews met hergebruikers (juni ’19)
  - Online validatie van uitkomsten (juli ’19)

1. Achtergrond Onderzoek
2. Onderzoeks-methodologieën
3. Uitkomsten kwantitatieve logfile analyse
4. Uitkomsten kwalitatieve analyse
5. vervolgstappen

IP-adres logfile analyses

Per platform Top 10 datasets

- Uit welke landen komen meeste requests?
- Welke gebruikersgroepen kunnen we identificeren?
- Welke grootgebruikers kunnen we identificeren?
- Zijn er kruisverbanden?

Resultaten CBS Open Data

- Kerncijfers Wijken & Buurten, en Bevolking & Huishoudens meest populair

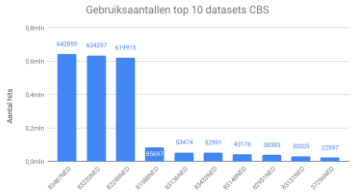

- Relatief veel requests uit buitenland, daarna Duitsland en Hong Kong

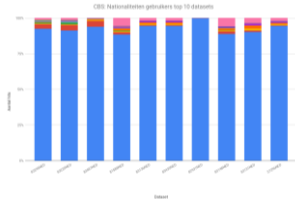

- Merendeel gebruikers ISP categorie

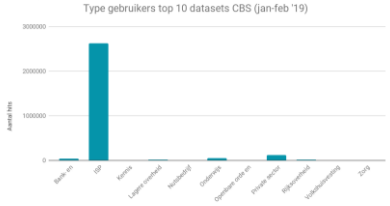

- Vooral Consumentenprijzen en kerncijfers populair bij private sector

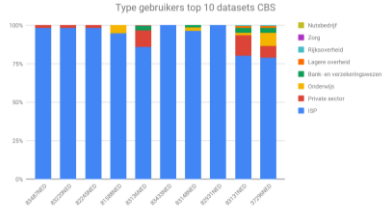

- Top 10 grootgebruikers vooral publieke sector, hoger onderwijs en bank-/verzekeringswezen

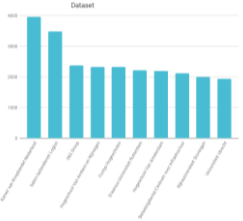

1. Achtergrond Onderzoek
2. Onderzoeks-methodologieën
3. Uitkomsten kwantitatieve logfile analyse
4. Uitkomsten kwalitatieve analyse
5. vervolgstappen

TU Delft

KENNISCENTRUM OPEN DATA

http://www.kcopendata.eu

Urbanism

Resultaten PDOK

1. Achtergrond Onderzoek
2. Onderzoeks-methodologieën
3. Uitkomsten kwantitatieve logfile analyse
4. Uitkomsten kwalitatieve analyse
5. vervolgstappen

- Basisregistraties, luchtfoto’s en Wozloket meest populair
- Merendeel requests uit Nederland
- Merendeel gebruikers ISP categorie
- Top 10 datasets door allerlei categorieën hergebruikers
- Top 10 grootgebruikers vooral publieke sector, hoger onderwijs en De Nederlandse Bank

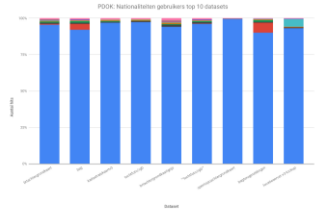

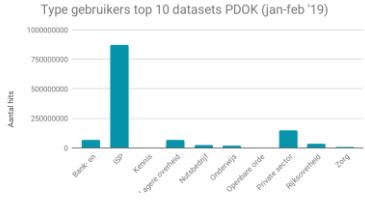

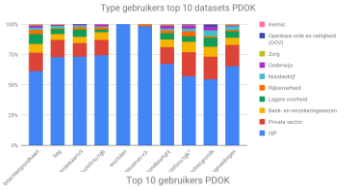

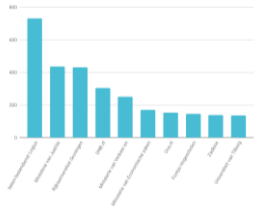

TU Delft

KENNISCENTRUM OPEN DATA

http://www.kcopendata.eu

Urbanism

Resultaten data.overheid.nl

1. Achtergrond Onderzoek
2. Onderzoeks-methodologieën
3. Uitkomsten kwantitatieve logfile analyse
4. Uitkomsten kwalitatieve analyse
5. vervolgstappen

- Gegevens Kinderopvanglocaties en Verantwoordingsinformatie Woningcorporaties meest populair

- Merendeel requests uit NL, daarna VK en VS

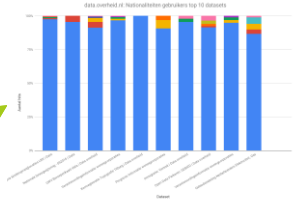

- Merendeel gebruikers ISP categorie

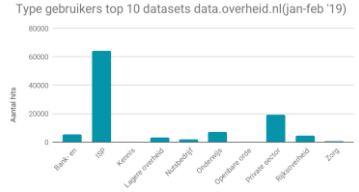

- Redelijke spreiding datasets per categorie

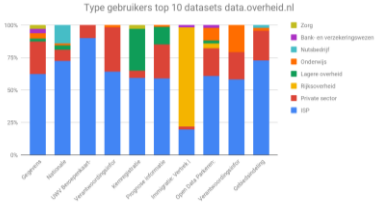

- Top 10 grootgebruikers vnl. overheid, hoger onderwijs en private sector

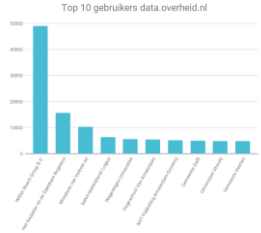

TU Delft

KENNISCENTRUM OPEN DATA

http://www.kcopendata.eu

Urbanism

1. Achtergrond Onderzoek
2. Onderzoeks-methodologieën
3. Uitkomsten kwantitatieve logfile analyse
4. Uitkomsten kwalitatieve analyse
5. vervolgstappen

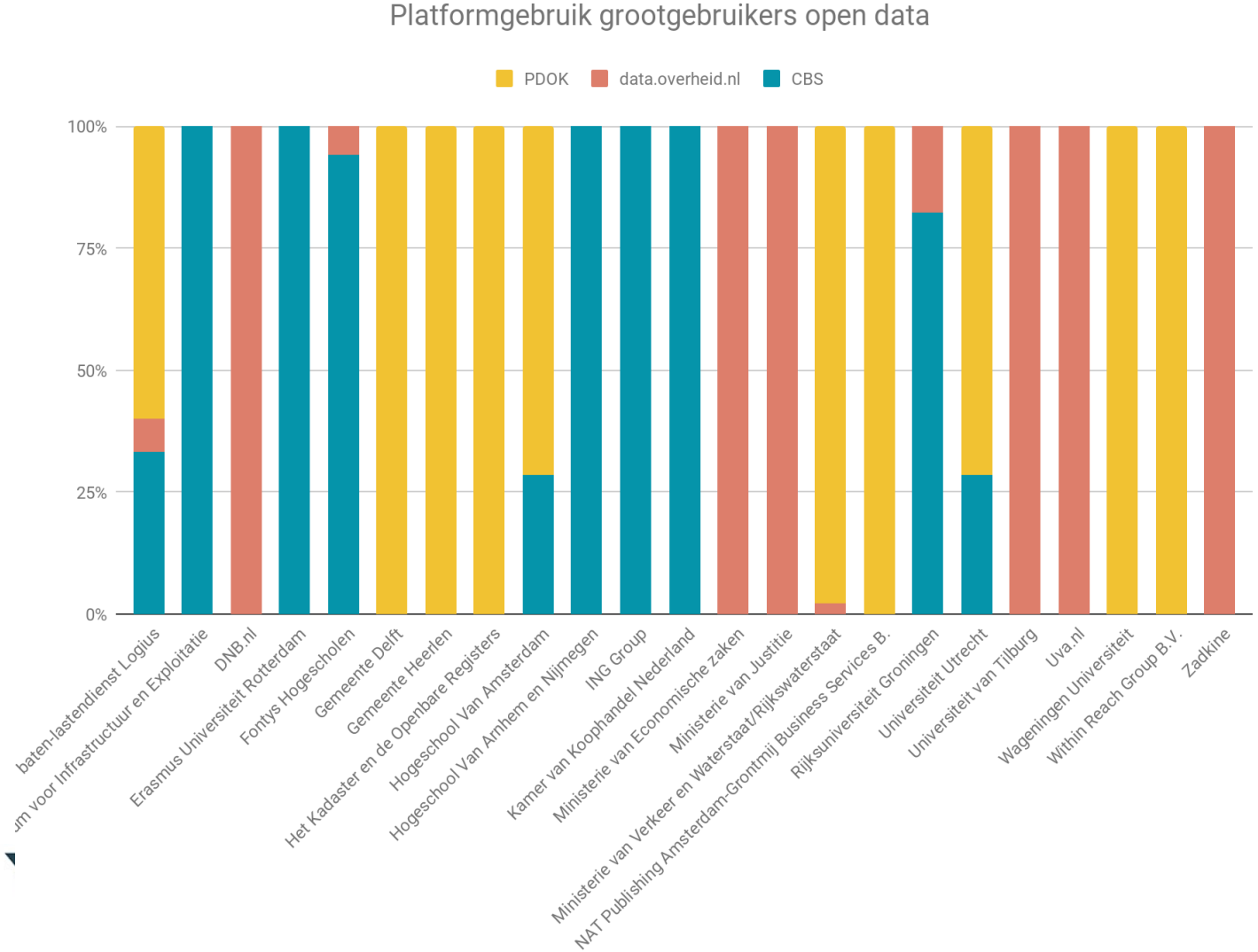

TU Delft

1. Achtergrond Onderzoek
2. Onderzoeks-methodologieën
3. Uitkomsten kwantitatieve logfile analyse
4. Uitkomsten kwalitatieve analyse
5. vervolgstappen

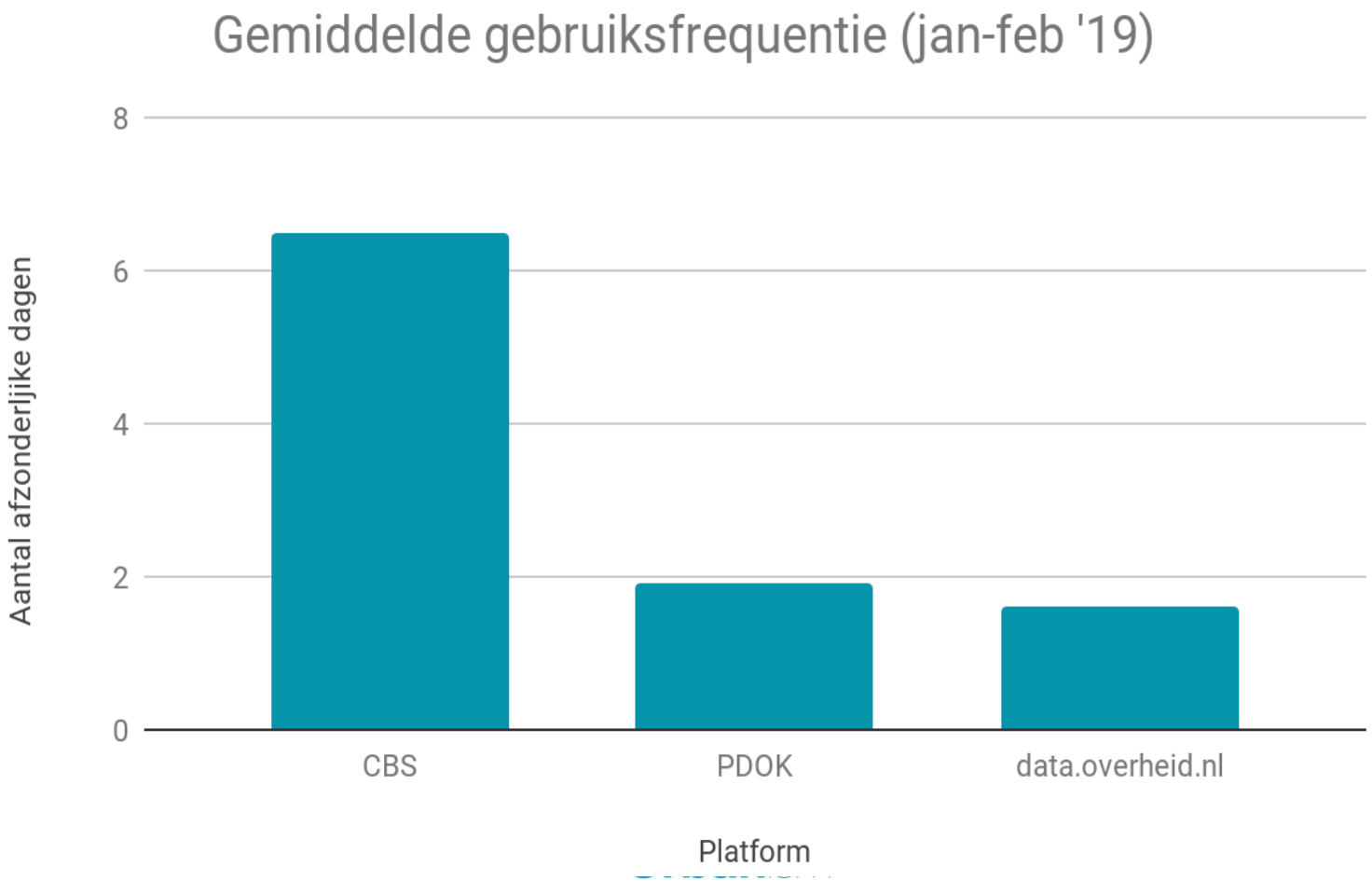

TU Delft

1. Achtergrond Onderzoek
2. Onderzoeks-methodologieën
3. Uitkomsten kwantitatieve logfile analyse
4. Uitkomsten kwalitatieve analyse
5. vervolgstappen

Conclusie Logfile Analyse

- Meeste gebruikers maken van meerdere platforms gebruik
- Context en samenhang nodig bij logfile analyses
- Ook hergebruikers uit het buitenland
- PDOK data wordt vaker commercieel gebruikt dan CBS data
- Circa 2x zoveel PDOK gebruikers als voor CBS (Statline)
- Gebruik data.overheid.nl vele malen lager dan CBS en PDOK, en vooral als catalogusdienst

TU Delft

KENNISCENTRUM OPEN DATA

Urbanism

1. Achtergrond Onderzoek
2. Onderzoeks-methodologieën
3. Uitkomsten kwantitatieve logfile analyse
4. Uitkomsten kwalitatieve analyse
5. vervolgstappen

Conclusies Twitter sentimentanalyse

- Merendeel van Tweets neutraal sentiment
- Twitter wordt vnl. gebruikt voor melden van nieuws en (niet meer) over data
- Meeste commentaar betrof
  - Vindbaarheid
  - Datakwaliteit
  - Beschikbaarheid
- Aantallen te klein om harde conclusies te trekken

1. Achtergrond Onderzoek
2. Onderzoeks-methodologieën
3. Uitkomsten kwantitatieve logfile analyse
4. Uitkomsten kwalitatieve analyse
5. vervolgstappen

Interviews met hergebruikers

- 20 hergebruikers geselecteerd na analyse nieuwsberichten over open data gebruik
- 12 hergebruikers geïnterviewd
  - ZZP / micro
  - MKB / grote bedrijven
  - Maatschappelijke organisaties
  - Bijklussende burgers / wetenschappers
  - Kennisinstituut (overheid)

1. Achtergrond Onderzoek
2. Onderzoeks-methodologieën
3. Uitkomsten kwantitatieve logfile analyse
4. Uitkomsten kwalitatieve analyse
5. vervolgstappen

Uitkomsten interviews

- Hergebruik voor:
  - Commerciële doeleinden
    - Betaaldiensten / platforms
    - Gratis diensten / platforms
  - Maatschappelijke doeleinden
    - Om de burger te bedienen
    - Als spin-off van andere activiteiten
  - In opdracht van de overheid
  - Om mee te experimenteren

1. Achtergrond Onderzoek
2. Onderzoeks-methodologieën
3. Uitkomsten kwantitatieve logfile analyse
4. Uitkomsten kwalitatieve analyse
5. vervolgstappen

Data zoekstrategieën en vindplaatsen

- Zoeken via
  - Google
  - Eigen netwerk
  - Social Media
  - Data catalogi (data.overheid.nl, NGR)
- Vindplaatsen
  - Vooral direct bij de bronhouder
  - Via thematische platforms (CBS, PDOK, NDW)
  - Soms via commerciële bedrijven (Esri)

1. Achtergrond Onderzoek
2. Onderzoeks-methodologieën
3. Uitkomsten kwantitatieve logfile analyse
4. Uitkomsten kwalitatieve analyse
5. vervolgstappen

Meest genoemde belemmeringen

- Vindbaarheid
- Structuur
- M2M verwerkbaarheid
- Actualiteit
- Detailniveau: te geaggregeerd
- Versnipperd aanbod, vooral van lokale overheden
- Bestandsformaten (complexiteit, grootte)
- Summiere metadata / documentatie
- Bestendigheid / lange-termijn beschikbaarheid

Niks nieuws dus

Top 10 genoemde belemmeringen

1. Achtergrond Onderzoek
2. Onderzoeks-methodologieën
3. Uitkomsten kwantitatieve logfile analyse
4. Uitkomsten kwalitatieve analyse
5. vervolgstappen

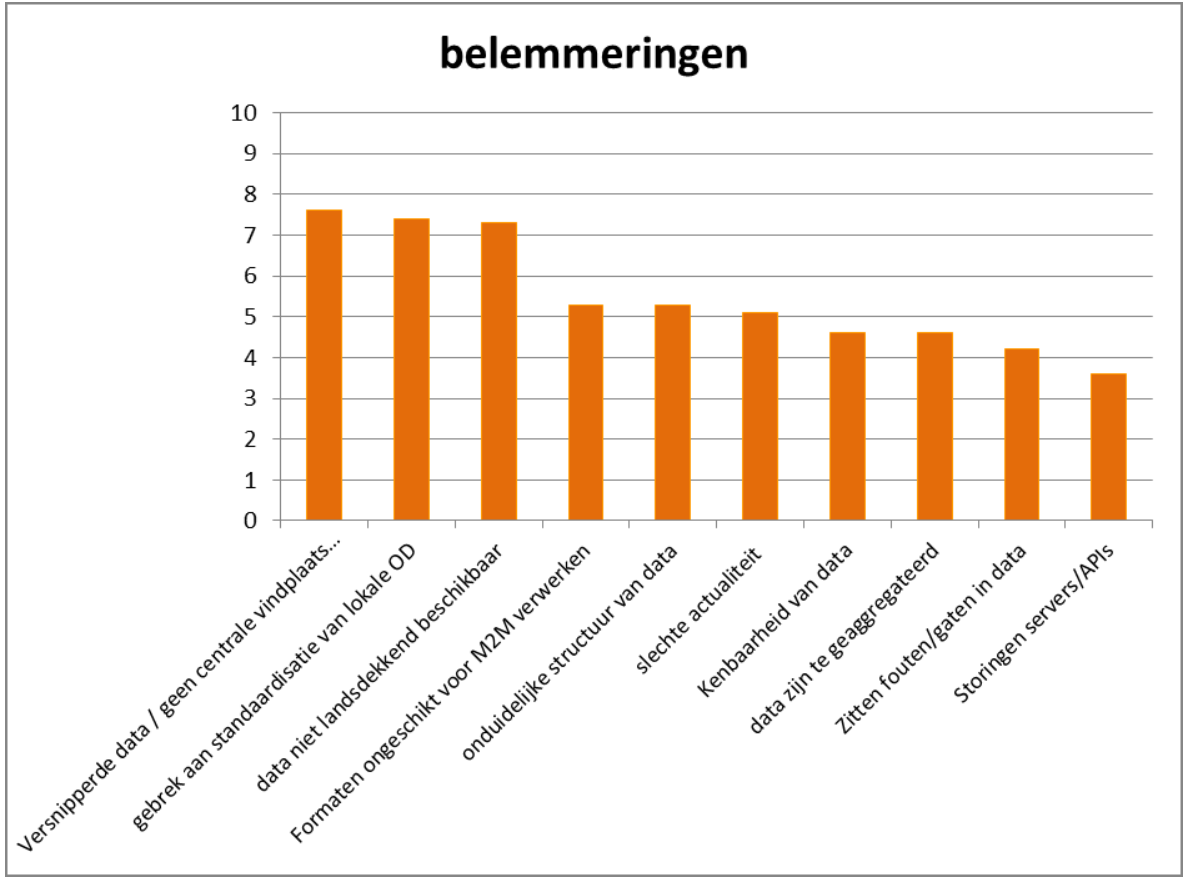

TU Delft

KENNISCENTRUM OPEN DATA

1. Achtergrond Onderzoek
2. Onderzoeks-methodologieën
3. Uitkomsten kwantitatieve logfile analyse
4. Uitkomsten kwalitatieve analyse
5. vervolgstappen

Behoeften van hergebruikers

- Betere feedbackmogelijkheden en tijdige reactie
- Meer regie op open data van lokale overheden
- Meerdere bestandsformaten / Meerdere diensten
- Meer standaardisatie
  - Datastructuur
  - Internationale standaarden voor API's
- Persistente identifiers
- Data governance
  - Governance van open data
  - CIO/CDO binnen de organisatie)

Top 10 aanbevelingen van hergebruikers

1. Achtergrond Onderzoek
2. Onderzoeks-methodologieën
3. Uitkomsten kwantitatieve logfile analyse
4. Uitkomsten kwalitatieve analyse
5. vervolgstappen

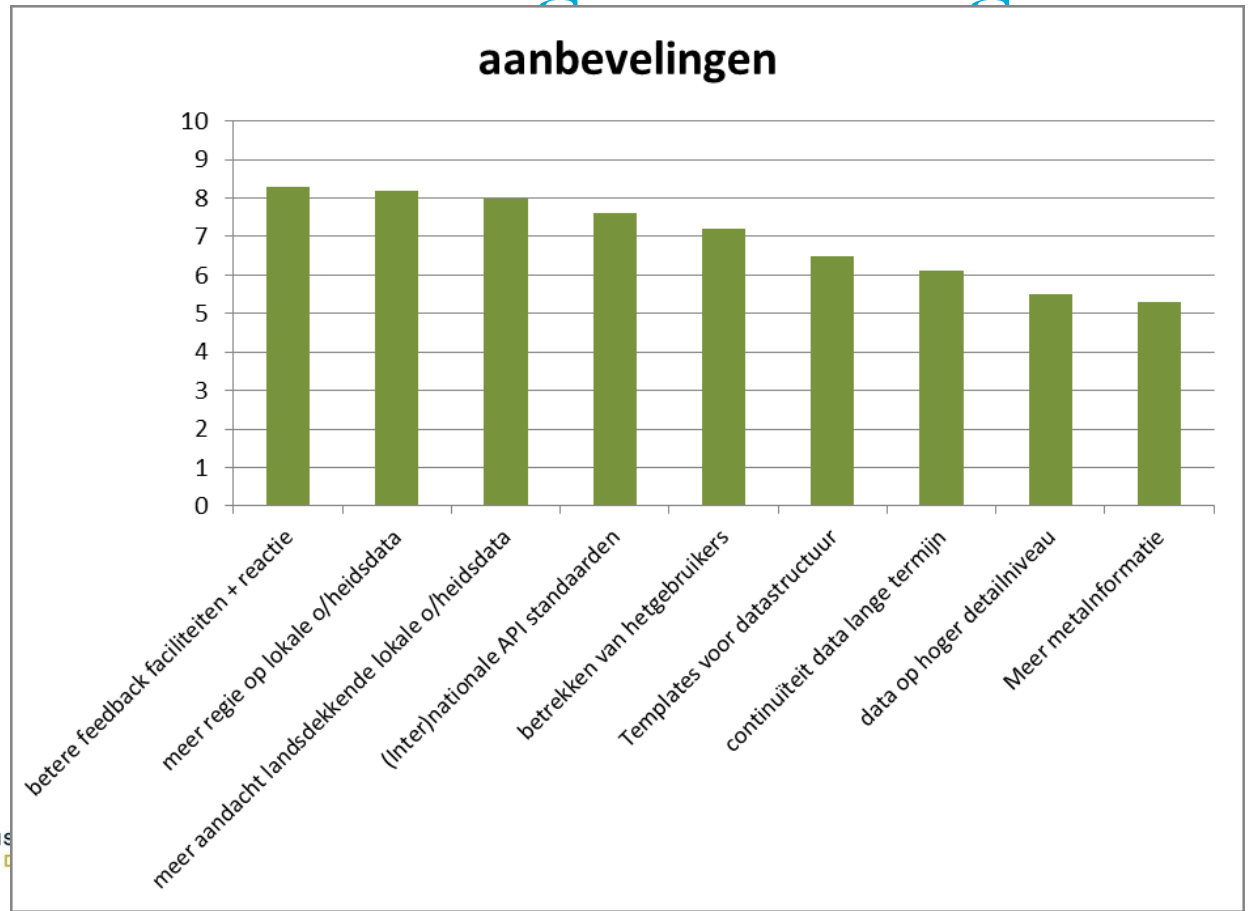

TU Delft

KENNIS OPEN

1. Achtergrond Onderzoek
2. Onderzoeks-methodologieën
3. Uitkomsten kwantitatieve logfile analyse
4. Uitkomsten kwalitatieve analyse
5. vervolgstappen

Suggesties van hergebruikers

- Match actualisatiedata met deadlines voor bedrijfsleven
- Hoger detailniveau voor data via API's (met scraping beveiliging)
- Templates voor gestandaardiseerde en consistente codering voor gelijksoortige datasets
- Voorbeeld van dataset tonen

Betere data governance

- Maak meer gebruik van expertise van private sector/ kennisinstituten
- Zet eens vaker de pet van de hergebruik op! Ga bij ze langs!

1. Achtergrond Onderzoek
2. Onderzoeks-methodologieën
3. Uitkomsten kwantitatieve logfile analyse
4. Uitkomsten kwalitatieve analyse
5. vervolgstappen

Voornaamste conclusies

- Verbeter vindbaarheid van data
- Zet in op regie lokale open data governance
- Denk in maatschappelijke vraagstukken en welke datasets daarbij kunnen bijdragen
- Oftewel: verleid die onbekende hergebruiker!

1. Achtergrond Onderzoek
2. Onderzoeks-methodologieën
3. Uitkomsten kwantitatieve logfile analyse
4. Uitkomsten kwalitatieve analyse
5. vervolgstappen

Vervolgstappen

- Logfile analyse aanscherpen
- Tools ontwikkelen om systematische analyses uit te voeren
- Analyse ook voor andere opendataplatforms
- Grootgebruikers interviewen
- Kruisverbanden tussen dataplatforms, datasets en hergebruikers analyseren
- 2e orde effecten van open data onderzoeken

Vragen / suggesties?

f.m.welledonker@tudelft.r

TU Delft

KENNISCENTRUM OPEN DATA

http://www.kcopendata.eu

Urbanism